

»ZLATA PRAVILA VZGOJE – 1. del«

Šola za starše, 05.10.2011

Glavni cilji dobre vzgoje so:

- samostojnost
- socializiranost
- pozitivna samopodoba in avtonomija

Osnovni elementi vzgoje:

- postavljanje ciljev, zahtev, pričakovanj
- pohvala in nagrada
- kritika in kazen

V kolikor so ti trije elementi v ravnotežju govorimo o uravnoveženi vzgoji. Problem nastane, kadar pride do bistvenih nesorazmerij.

Poznamo pet glavnih tipov neustrezno socializiranih otrok:

Presocializiran otrok

Vzroki:

- Starši ocenjujejo, da v krutem svetu lahko uspejo samo najuspešnejši in najspodobnejši, v tem svetu ni prostora za pohvale, ljubezen in druga čustva.
- Srednjeevropski kulturni prostor (najvišje vrednote so delo, disciplina, storilnost)

Posledice:

- nizka samozavest
- nizka samopodoba
- samoprezir
- otrok sebe vrednoti preko uspeha, storilnosti
- psihosomatske motnje

Razvajan otrok

Vzroki:

- starševska filozofija: dober starš je tisti, katerega otrok je vseskozi srečen (otrok je srečen = jaz sem dober starš/ otrok je nesrečen = jaz sem slab starš)
- starševska filozofija: otroke je treba vzgajati brez prisile (v vsaki vzgoji je tudi prisila)
- slaba vest
- presocializirani starši
- otrok je žrtev razmer

Posledice:

- ni razvitih delovnih navad
- nesposobnost prenašanja frustracij in samofrustracij
- neuspešnost
- egocentričnost
- mladostnik druge doživlja kot svoj servis
- nesposobnost empatije
- hedonizem
- otrok ne loči med seboj in svojo željo

Zanemarjen otrok

Vzroki:

- otrok je bil nezaželen
- otrok staršu ne predstavlja vrednote
- za starševski koncept življenja je otrok le motnja
- otrok živi v enoroditeljski družini
- fikus vzgoja

Posledice:

- zaostajanje v razvoju
- pomanjkanje informacij
- "divji" otroci
- hvaležni za pozornost, odnos, vendar ne prenesejo kritike
- ni delovnih navad
- zunanja zanemarjenost
- nizka samopodoba

Maltretiran otrok:

Vzroki:

- starš otroka sovraži
- starš doživlja, da mu je otrok uničil življenje
- sindrom popolne matere
- sovraštvo s strani mačehe/očima
- sovraštvo med brati, sestrami

Posledice:

- samosovraštvo
- žrtev (strah, sili v težave, samopoškodbe)
- agresor (sovraštvo obrne navzven, identifikacija z agresorjem, nasilje,)
- trenirajo borilne veščine
- vseskozi na preži
- se "duvajo"

Prezaščiten otrok:

Vzroki:

- filozofija starša, da je svet krut in da mora otroka pred njim varovati
- filozofija starša, da je otrok nesposoben

Posledice:

- otrok je prikrajšan za izkušnje, samopodpore
- nizka samopodoba, nizka samozavest
- lepljiv na učitelje, močne sovrstnike,
- išče zaščito
- nesamostojen
- boječ

